

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Vijeće za katehizaciju i novu evangelizaciju • Vijeće za kler

Osmi pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike

ŽIVJETI POMIRENJE

O sakramentu pomirenja u župnoj zajednici

Zagreb, 26. i 27. veljače 2019.

PRIPRAVA DJECE ZA SAKRAMENTE PRVE ISPOVIJEDI I PRIČESTI

Dr. Josip ŠIMUNOVIĆ

Župa Pohod BDM – Dolac, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija

SUDIONICI PRIPRAVE DJECE

ZA SAKRAMENTE PRVE ISPOVIJEDI I PRIČESTI

1

DJECA – PRVOPRIČESNICE I PRVOPRIČESNICI

Djeca su ona za koje se u u župnoj zajednici organizira priprava za sakramente prve ispovijedi i pričesti. Vrlo je važna dob kada se prvi put pristupa sakramentima ispovijedi i euharistije jer ona određuje smjernice u cjelokupnoj pripravi. Zato se u pripravi za sakramente ispovijedi i euharistije treba uzeti u obzir antropološko-egzistencijalne, razvojno-psihološke, pedagoške, kulturalne, socijalne i vjerske datosti i uvjetovanosti prvopričesnica i prvopričesnika.

2

RODITELJI PRVOPRIČESNIKA

„Odgovorna je zadaća čitave župne zajednice, ali na poseban način roditelja, da budu 'prvi' vjeroučitelji prvopričesnika.“ Kršćanski su roditelji dužni aktivno sudjelovati u odgojno-obrazovnom procesu svoga djeteta u školi i u vjerskoj pouci u župnoj zajednici. Na krštenju svoje djece obećavaju da će se brinuti za rast djece u vjeri. Aktualizacija toga roditeljskog obećanja podrazumijeva i odgovornost roditelja koja se odražava u osiguranju odgovarajuće kateheze o sakramentima ispovijedi i euharistije. To osiguranje odgovarajuće kateheze o sakramentima ispovijedi i euharistije uključuje trajno roditeljsko praćenje djece na pripravnom putu pristupa u kršćanstvo.

Različite su mogućnosti aktivnijega uključivanja roditelja u pripravu djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti. Nabrojimo samo neke: individualni susreti roditelja sa župnikom i katehetom, dobro pripremljeni i osmišljeni roditeljski sastanci, u određenim razdobljima liturgijske godine katehetski susreti za roditelje te roditelje i djecu zajedno, sudjelovanja u pobožnostima, događanjima u župnoj zajednici, hodočašća prvopričesnica i prvopričesnika i njihovih roditelja, zadatci i vježbe koje djeca zajedno s roditeljima rješavaju ili trebaju izvršiti...

3

ŽUPNIK

Župnik kao voditelj župne zajednice i onaj kojemu je povjerena briga za cjelokupnu pastoralno-katehetsku djelovanost u njoj, priprema zajedno s roditeljima i svojim suradnicima, katehetama u župnoj zajednici i vjeroučiteljima u školi, prvopričesnice i prvopričesnike za važne događaje u njihovu život, ali i u životu same župne zajednice.

Župnik je pozvan sâm voditi prvopričesničku katehetsku skupinu. No župnik kao graditelj i odgojitelj zajedništva, može ju voditi i sa svojim suradnicama i suradnicima (župnim vikarom, trajnim đakonom, katehetama u župnoj zajednici i vjeroučiteljima u školi). Tada postoje dvije mogućnosti: glavninu pripreme preuzima župnik ili glavninu pripreme preuzimaju imenovani suradnici. U objim mogućnostima župnik je uključen u pripravu djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti.

4

KATEHETE U ŽUPI I VJEROUČITELJI U ŠKOLI

Za pristupanje sakramentima ispovijedi, euharistije i potvrde, hrvatski su biskupi jasno odredili aktivno sudjelovanje djece i mladih na nastavi katoličkoga vjeronauka u školi i na katehetskih susretima u župnoj zajednici. Da priprava djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti bude na tragu spomenute preporuke hrvatskih biskupa, da bude kvalitetna i cjelovita, nužno je u njezino ostvarivanje uz katehete u župnoj zajednici uključiti i vjeroučitelje u školi.

Katehetama u župnoj zajednici kojima je na bilo koji način povjereno odvijanje planirane i programirane pripreme djece za sakramente ispovijedi i euharistije treba biti jasan cilj pripreme, cijeli itinerarij pripreme kao i njihovo mjesto u njoj.

Vjeroučitelji koji poučavaju učenike trećega razreda osnovne škole redovito se cijelu nastavnu godinu susreću sa svojim adresatima koji su ujedno prvopričesnici. U toj iznimnoj važnoj činjenici vjeroučitelji su nužno pozvani biti senzibilizirani u ispunjenju vlastitoga mjesta u pripravi za sakramente ispovijedi i euharistije svojih učenika pomoću ostvarivanja nastavnoga plana i programa nastave katoličkoga vjeronauka trećega godišta osnovne škole.

5

ŽUPNA ZAJEDNICA

Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici potiče da priprava za sakramente prve ispovijedi i pričesti „bude u župi stanovanja i neka traje barem dvije godine.“ Tako se i župna zajednica kao zajednica vjernika na jednom određenom teritoriju uključuje kao nezaobilazan čimbenik u ostvarivanju kvalitetne i cjelovite pripreme djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti.

Župna zajednica kao zajednica vjernika prati tijekom pripreme djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti svojim potrebnim angažmanom te istinskim svjedočenjem vjere i zajedništva u određenim razdobljima same pripreme. Tako se župna zajednica aktivno uključuje u pripravu, prateći prvopričesnike svojom molitvom, svjedočanstvom kršćanskoga života te sudjelovanjem u pojedinim slavljinama tijekom pripreme kao i u samom prvopričesničkom slavlju.

Također priprava djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti uključuje i teme koje progovaraju te djeci približavaju značenje župne zajednice u njihovoj pripravi za sakramente, kao i mjesto župne zajednice u njihovu životu, za njihov rast u vjeri i nakon slavlja svečanosti prve pričesti.

Župna zajednica je u pripravu djece za sakramente prve ispovijedi i pričesti uključena teorijski i praktično. Teorijski – po temama u kojima se prvopričesnicima približava značenje njihove župne zajednice, a praktički – praćenjem tijeka ostvarivanja pripreme svojim određenim angažmanom.

PRIPRAVA DJECE ZA SAKRAMENT ISPOVIJEDI

Priprava djece za sakrament prve ispovijedi ne počinje samo u godini kada prvopričesnici pristupaju euharistiji prve pričesti. Ona se ne ograničava samo na treći razred osnovne škole. Tako možemo govoriti o **daljoj, bližoj i neposrednoj pripravi** djece za prvo pristupanje sakramentu ispovijedi.

- Dalja bi priprava za taj sakrament počela već u obitelji odgojem savjesti i to od najranije dobi, a nastavljala bi se u poznatim mjestima djetetove socijalizacije: dječjem vrtiću, školi i župnoj zajednici.
- Bliža i neposredna priprava prvopričesnika za sakrament ispovijedi odvija se u župnoj zajednici i to u godini prve pričesti. Obogaćujuće je da se i vjeronauk obradama svojih nastavnih tema uključi u sustavnu i primjerenu pripravu za spomenuti ispovijedi.

Obilježja priprave djece za sakrament prve ispovijedi: **postupnost** – postupno se prvopričesnike uvodi u bit i sadržaj sakramenta ispovijedi, **cjelovitost** u kojoj se obrađuju teme o Božjoj ljubavi, čovjekovu grijehu, oproštenju i obraćenju, kristocentričnost, crkvenost, uporaba metode iskustva i slavlje.

Jednogodišnja priprava

RAZDOBLJE	TEME ZA PRVOPRIČESNIKE	SUSRETI S RODITELJIMA
OTAC NAS OKUPLJA (rujan-Došašće)	<ul style="list-style-type: none"> • Isus-prijatelj djece • Početak jedne priprave za dva sakramenta • Dani kruha u župnoj zajednici i proslava Dana zahvalnosti za sva Božja dobročinstva • Isus poziva učenike • Moja župna zajednica-Molba za pristupanje pripravi za sakramente • Sveta misa: Uvodni obredi • Sveta misa: Služba riječi • Pet imena jednoga sakramenta 	<ul style="list-style-type: none"> • Individualni susret prvopričesnika, roditelja prvopričesnika sa župnikom (i) katehetom • Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Mama i tata prvopričesnika • Listopadska pobožnost • Radionica s roditeljima: Došašće i Božić u obitelji prvopričesnika
BOG POHODI NAROD SVOJ (Došašće i božićno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> • Moj molitvenik • Došašće u obitelji prvopričesnika • Božić u obitelji prvopričesnika 	Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
PROLAZI ZEMLJOM ČINEĆI DOBRO (Vrijeme od blagdana Isusova Krštenja do Pepelnice)	<ul style="list-style-type: none"> • Sveta misa: Euharistijska služba • Sveta misa: Završni obred • Zašto idemo na svetu ispovijed? 	<ul style="list-style-type: none"> • Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Korizma u obitelji prvopričesnika • Euharistijsko klanjanje
PRED TAJNOM PATNJE I KRIŽA (Korizma i Veliki tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> • Korizma • Obratite se i vjerujte evanđelju • Pobožnost Križnoga puta • Bog te čeka u svakoj svetoj ispovijedi • Deset Božjih zapovijedi • Ispit savjesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pobožnost križnoga puta • Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Slavlje sakramenata prve ispovijedi i pričesti • Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
BOG OŽIVOTVORITELJ I PROSLAVITELJ (Uskrsno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> • Svećenik u svetoj ispovijedi • Slavlje sakramenta prve svete ispovijedi • Slavlje sakramenta prve svete pričesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Hodočašće s roditeljima prvopričesnika • Svibanjska pobožnost
DUH-VODITELJ CRKVE (Vrijeme kroz godinu do 15. lipnja)	Sveta ispovijed – dar i zadaća Ostati uz Isusov stol Nakon slavlja prve pričesti	Završni susret-druženje s roditeljima prvopričesnika na kraju priprave za prvu ispovijed i pričest

Dvogodišnja priprava – 1. godina

RAZDOBLJE	TEME ZA PRVOPRIČESNIKE	SUSRETI S RODITELJIMA
OTAC NAS OKUPLJA (rujan-Došašće)	<ul style="list-style-type: none"> Početak jedne priprave Isus-prijatelj djece Dani kruha u župnoj zajednici Prvopričesnici (i) misionari Odlazak u crkvu Mali prvopričesnički bonton... Bog je... 	<ul style="list-style-type: none"> Individualni susret prvopričesnika, roditelja prvopričesnika sa župnikom (i) katehetom Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Mama i tata prvopričesnika Listopadska pobožnost Radionica za roditelje: Došašće i Božić u obitelji prvopričesnika
BOG POHODI NAROD SVOJ (Došašće i božićno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> Došašće i božićno vrijeme Božić u obitelji Izrada božićne čestitke 	<ul style="list-style-type: none"> Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
PROLAZI ZEMLJOM ČINEĆI DOBRO (Vrijeme od blagdana Isusova Krštenja do Pepelnice)	<ul style="list-style-type: none"> Svijećnica Lice milosrda Isus ozdravlja bolesnike Biti uz bolesne Biblija 	<ul style="list-style-type: none"> Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Obiteljska priprava za svetu misu Euharistijsko klanjanje
PRED TAJNOM PATNJE I KRIŽA (Korizma i Veliki tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> Korizma S Isusom na križnom putu Pobožnost Križnoga puta Sveti Josip i Dan očeva Izrada četitke za očeve Veliki tjedan i Uskrs u obitelji prvopričesnika 	<ul style="list-style-type: none"> Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Korizma i slavlje sakramenta ispovijedi Pobožnost križnoga puta Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
BOG OŽIVOTVORITELJ I PROSLAVITELJ (Uskrsno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> Sveta misa Marijin mjesec i Majčin dan Izada dara za majke Pobožnost svete krunice 	<ul style="list-style-type: none"> Hodočašće s roditeljima prvopričesnika Svibanjska pobožnost
DUH-VODITELJ CRKVE (Vrijeme kroz godinu do 15. lipnja)	<ul style="list-style-type: none"> Ljeto s Isusom! Biblija – knjiga za ljeto! 	<ul style="list-style-type: none"> Završni susret-druženje s roditeljima prvopričesnika na kraju prve godine priprave za prvu ispovijed i pričest

Dvogodišnja priprava – 2. godina

RAZDOBLJE	TEME ZA PRVOPRIČESNIKE	SUSRETI S RODITELJIMA
OTAC NAS OKUPLJA (rujan-Došašće)	<ul style="list-style-type: none"> Ponovno smo zajedno Za stolom ljubavi Nedjelja zahvalnosti za sva Božja dobročinstva Priprava za sakrament svete ispovijedi Isus poziva učenike Moja župna zajednica – Molba za pristupanje bližoj i neposrednoj pripravi za sakramente Sveta misa: Uvodni obredi Sveta misa: Služba riječi Pet imena jednoga sakramenta 	<ul style="list-style-type: none"> Individualni susret prvopričesnika, roditelja prvopričesnika sa župnikom (i) katehetom Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Mama i tata prvopričesnika Listopadska pobožnost Radionica s roditeljima: Došašće i Božić u obitelji prvopričesnika
BOG POHODI NAROD SVOJ (Došašće i božićno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> Moj molitvenik Došašće u obitelji prvopričesnika Božić u obitelji prvopričesnika 	<ul style="list-style-type: none"> Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
PROLAZI ZEMLJOM ČINEĆI DOBRO (Vrijeme od blagdana Isusova Krštenja do Pepelnice)	<ul style="list-style-type: none"> Sveta misa: Euharistijska služba Sveta misa: Završni obred Isus oprašta grješnicima Zašto idemo na svetu ispovijed? 	<ul style="list-style-type: none"> Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom Euharistijsko klanjanje
PRED TAJNOM PATNJE I KRIŽA (Korizma i Veliki tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> Korizma Obratite se i vjerujte evanđelju Bog te čeka u svakoj svetovj ispovijedi Deset Božjih zapovijedi Ispit savjesti 	<ul style="list-style-type: none"> Pobožnost križnoga puta Roditeljski sastanak s prigodnom katehezom: Slavlje sakramenata prve ispovijedi i pričesti Pokorničko bogoslužje i slavlje sakramenta ispovijedi
BOG OŽIVOTVORITELJ I PROSLAVITELJ (Uskrsno vrijeme)	<ul style="list-style-type: none"> Svećenik u svetovj ispovijedi Slavlje sakramenta prve svete ispovijedi Slavlje sakramenta prve svete pričesti 	<ul style="list-style-type: none"> Hodočašće s roditeljima prvopričesnika Svibanjska pobožnost
DUH-VODITELJ CRKVE (Vrijeme kroz godinu do 15. lipnja)	<ul style="list-style-type: none"> Sveta ispovijed – dar i zadaća Ostati uz Isusov stol Nakon slavlja prve pričesti 	<ul style="list-style-type: none"> Završni susret-druženje s roditeljima prvopričesnika na kraju priprave za prvu ispovijed i pričest